

UCHWAŁA Nr XXXVI/339/06

Rady Miasta Szczecinek

z dnia 9 marca 2006r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta Szczecinek na rok 2006**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 oraz Nr 167, poz. 1372; z 2003r. Nr 80, poz. 719; Nr 122, poz. 1143; z 2004r. Nr 29, poz. 257; Nr 99, poz. 1001; Nr 152, poz. 1597 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005r. Nr 23, poz. 186; Nr 132, poz. 1110; Nr 155, poz. 1298 i Nr 179, poz. 1485) i art. 10 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) Rada Miasta uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Szczecinek na rok 2006” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Szczecinek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

mgr inż. Jerzy Musiał

ZAŁĄCZNIKI

załącznik do uchwały Nr XXXVI/339/06
Rady Miasta Szczecinek
z dnia 9 marca 2006r.

„Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Szczecinek na rok 2006”

Szczecinek, marzec 2006

SPIS TREŚCI

- I. Wprowadzenie
- II. Diagnoza problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Miasta Szczecinek
- III. Cele programu
- IV. Zadania i sposoby realizacji
- V. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- VI. Wydatki finansowe

I. Wprowadzenie

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Szczecinek na rok 2006 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych wynikających z nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków.

W obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Miasto Szczecinek należy do Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących (certyfikat Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Gminy wiodące realizują wszystkie zadania zapisane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a sposób prowadzenia działań ma charakter innowacyjny i długofalowy. Przedstawiciele Gmin Wiodących wielokrotnie stanowili grupę ekspertów w działaniach PARPA i grup samorządowych. Gminy wiodące są przykładem dla innych gmin, służą konsultacjami w zakresie merytorycznych i praktycznych rozwiązań dotyczących realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program, w części dotyczącej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, jest kontynuacją zadań realizowanych w 2005 roku i w latach poprzednich. Zawiera spis zadań, które nakłada na gminy ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zadania ujęte w programie są inicjowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołaną przez Burmistrza Miasta Szczecinek w drodze zarządzenia.

Zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cechą wiodącą Programu na rok 2006 jest, podobnie jak w 2005 roku, rozwijanie kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów alkoholowych, poprzez nawiązywanie współpracy z instytucjami rządowymi i samorządowymi, w tym z Policją, Sądem, Prokuraturą, Strażą Miejską szkołami oraz organizacjami pozarządowymi, zajmującymi się m.in. edukacją, kulturą, pomocą społeczną oraz innymi dziedzinami życia społecznego ważnymi z punktu widzenia wychowania w trzeźwości, a także podejmowanie wielopłaszczyznowych działań o charakterze:

- a/ przeciwdziałania powstawaniu uzależnienia,
- b/ leczenia uzależnienia,
- c/ rehabilitacji i resocjalizacji uzależnionych,
- d/ redukcji szkód społecznych spowodowanych problemami alkoholowymi.

W zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych wynikających z zażywania narkotyków *Program* przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r.

o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z tą ustawą zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują poniższe działania:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczną osobą uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

II. Diagnoza problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Miasta Szczecinek

II.1. Problem alkoholowy dorosłych

1. Z badań przeprowadzonych na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2004 roku wynika, że osoby uzależnione od alkoholu stanowią w Polsce około 2% całej populacji, co w mieście liczącym około 40 tys. mieszkańców daje liczbę około 800 uzależnionych. Osoby nadużywające alkoholu, to 5 - 7% populacji, czyli 2 – 2,7 tys. mieszkańców naszego miasta. Uzależnienie i nadmierne spożywanie alkoholu powoduje u tych osób bardzo poważne szkody zdrowotne prowadzące do przedwczesnej śmierci oraz problemy w normalnym funkcjonowaniu i stwarza potrzebę objęcia ich pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną.

2. Działania terapeutyczne ukierunkowane na pacjentów uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych prowadzi w Szczecinku Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkohol Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Patronka”. Pacjenci uczestniczą również w terapii w Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Stanominie.

W 2005 roku w NZOZ „Patronka” udzielono ok. 5000 porad, z czego 3.800 porad udzielono osobom uzależnionym od alkoholu oraz 1.200 osobom współuzależnionym. Przyjęcie na terapię do programu dla osób uzależnionych jak dla współuzależnionych w systemie ambulatoryjnym oraz w oddziale dziennym odbywało się na bieżąco, natomiast przyjęcie na Oddział Leczenia Uzależnień wymagało wcześniejszego uzgodnienia terminu.

3. Czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego podejmuje Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Liczba pism z prośbą o wszczęcie postępowania w sprawie osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, utrzymuje się na stałym poziomie. W 2003r. i 2004 wpłynęło po 71 pism, w 2005r. 67. W 2005 roku odbyło się 11 posiedzeń Zespołu ds. osób z problemem alkoholowym. 12 postępowań zostało umorzonych, 3 z powodu zgonu uczestnika, 9 z powodu ukończenia podstawowego programu leczenia w zakładzie leczenia odwykowego. Odsetek liczby spraw kierowanych do Sądu Rejonowego w Szczecinku przez Miejską Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest nadal wysoki. W 2003r. do Sądu skierowano 55 wniosków, w 2004r. 50 wniosków, a w 2005r. 27 wniosków.

4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2005 roku wsparł w różnej formie 481 środowisk, w których występuje problem alkoholowy, stanowi to 23% środowisk objętych pomocą Ośrodka. Dla porównania w roku 2003 pomocą objęto 433 środowiska, a w 2004 496 środowisk, w których występują problemy alkoholowe. Zaznaczyć należy, że osoby uzależnione od alkoholu są zobowiązane przez MOPS do realizacji uzgodnień, które obejmują m. in. podjęcie leczenia odwykowego i utrzymywania abstynencji. Nie wywiązanie się klientów MOPS z tego warunku jest podstawą do ograniczenia świadczeń

pieniężnych do niezbędnego minimum bądź odmowy. Ograniczenie i odmowa pomocy są tak realizowane, aby nie dotyczyły współmałżonków i dzieci.

Osobną i stosunkowo liczną (94 osoby) grupę odbiorców pomocy stanowią osoby bezdomne, ponad 73% wskazanej grupy, to osoby uzależnione od alkoholu.

II.2. Zagrożenia dla dzieci i młodzieży

Według badań „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną” przeprowadzonych w 2003 przez Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie ramach programu ESPAD (Europejski Program Badań Ankietowych w Szkołach) wynika, że łatwy dostęp nieletnich do alkoholu jest jedną z głównych przyczyn wielu społecznie szkodliwych zjawisk wśród dzieci i młodzieży. Badanie objęło dwie populacje młodzieży – młodzież urodzoną w 1987 roku i 1985r.

Napoje alkoholowe okazały się najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Próby picia ma za sobą 92,5% gimnazjalistów z klas trzecich i 96,7% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Przynajmniej raz w ciągu całego swojego życia napoje alkoholowe piło 93% uczniów z młodziej grupy i 97% uczniów starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle powszechne, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 66% piętnasto–szesnastolatków i 79% siedemnasto–osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem chociaż raz upiło się 29% uczniów z młodziej grupy wiekowej i 37% ze starszej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 41% uczniów młodziej i 23% uczniów starszych.

Picie napojów alkoholowych jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Wyniki badania wskazują na znacznie wyższy poziom rozpowszechnienia używania substancji legalnych, niż nielegalnych.

Uwagę zwraca wysoki poziom dostępności napojów alkoholowych przejawiający się w ocenach respondentów. Zdecydowana większość prób zakupu alkoholu przez młodzież kończy się powodzeniem. Odmową sprzedaży ze względu na zbyt młody wiek kończy się tylko 10% prób zakupu piwa, 17% – wina i 14% – wódki. Średnia liczba prób zakupu jest najwyższa w przypadku piwa i wynosi 21. Oznacza to, że młodzi ludzie kupują piwo przeciętnie co 17 dni. Średnie dla wina i wódki wynoszą 11 i 12, czyli innymi słowy zakupy dokonywane są przeciętnie mniej więcej raz na miesiąc. Większość uczniów trzecich klas gimnazjów podejmuje próby zakupów piwa (64%), natomiast 23–28% próbuje kupować wino bądź wódkę.

Porównanie wyników badania z 2003r. z wynikami badań zrealizowanych w 1999r. i 1995r. wykazało tendencję do stabilizacji wskaźników używania alkoholu przez młodzież w czasie ostatnich czterech lat po wzroście w poprzednim czteroleciu.

Na podstawie badań przeprowadzonych w 2002 roku w trzech szczecińskich gimnazjach („Skala zjawisk oraz zagrożeń zjawiskami patologicznymi w środowisku dzieci, młodzieży oraz wśród osób dorosłych w Szczecinku na przełomie sierpnia i września 2002r.”) wynika, że 74,2% uczniów piło piwo, 63% piło wino, 52,5% piło wódkę. Aż 40,8% badanej sięga po alkohol w domu rodzinnym, 46,1% w klubie, dyskotecie, pubie, 53% w domu kolegów, 32,7% w parku, 36,8% na ulicy. 35% badanych przyznaje, że pije alkohol w szkole. Najwięcej, bo 32% badanych uczniów, jako powód picia alkoholu, podaje potrzebę akceptacji kolegów.

II.3. Zaburzenia życia rodzinnego wynikające z problemów alkoholowych.

1. Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się do szkód występujących u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin. Często żyją one w stanie permanentnego stresu, co staje się przyczyną wystąpienia u nich stałych zaburzeń związanych z przystosowaniem, określanym mianem współuzależnienia.

Współuzależnienie nie jest chorobą, ale zespołem nieprawidłowego przystosowania. Jednak u osób współuzależnionych często rozpoznaje się PTSD (Posttraumatic Stress Disorders) – zespół stresu pourazowego. Osoby współuzależnione wymagają leczenia i mogą uzyskać poprawę stanu zdrowia psychosomatycznego.

Zajęcia terapeutyczne dla współuzależnionych prowadzi NZOZ „Patronka”. Osoby współuzależnione uczestniczą również w spotkaniach grup samopomocowych.

2. Dzieci w rodzinach, gdzie jedno lub oboje rodziców nadużywa alkoholu, żyją w silnym stresie, doświadczają poczucia niepewności i obaw o przetrwanie rodziny, która stanowi podstawę istnienia dziecka. Różne formy agresywnych i represyjnych zachowań rodziców, zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych i potrzeb dziecka, wywierają destrukcyjny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne dzieci oraz na proces rozwoju. Dzieci te są słabsze fizycznie, częściej chorują. Występują u nich określone zaburzenia emocjonalne, często są ofiarami lub świadkami przemocy i nadużyć seksualnych ze strony najbliższych członków rodziny lub otoczenia. Podstawowym źródłem zagrożeń dla dziecka jest stan chronicznego napięcia i stresu. Trwanie w ciągłej niepewności, nieprzewidywalność wydarzeń wywołuje u dziecka poczucie braku stabilności, porządku życiowego, a co za tym idzie, brak kontroli nad własnym życiem. Ponadto dzieci te stanowią grupę podwyższonego ryzyka pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Jedną z form pomocy MOPS skierowaną do dzieci w 2005r. było finansowanie kosztu podwieczorku dzieci przebywających w świetlicach środowiskowych prowadzonych przez Zgromadzenie Sióstr Niepokalanek, Szczecineckie Centrum Inicjatyw Społecznych, Caritas Parafii pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, Młodzieżowy Dom Kultury, Fundację Pomocy Rodzinie przy Parafii Miłosierdzia Bożego oraz Przedszkole Niepubliczne „U Cioci Gosi”. Z pomocy tej skorzystało łącznie 145 dzieci, a jej koszt wyniósł 21.007 zł (bez kosztów wypoczynku letniego).

3. Z badań przeprowadzonych w Polsce przez Instytut Psychologii Zdrowia PTP wynika, że blisko 80% żon i partnerek alkoholików doznaje przemocy ze strony męża lub partnera. Około 60% pacjentów leczenia odwykowego przyznaje, iż stosuje przemoc wobec najbliższych.

Od 2000 roku w Szczecinku działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej - lokalna koalicja na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, która skupia instytucje i organizacje wspierające ofiary przemocy domowej.

W roku 2005 zorganizowano i przeprowadzono 7 spotkań Zespołu, prowadzono Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy Domowej, w którym z porad skorzystało 248 osób.

Ważnym wydarzeniem dla osób udzielających wsparcia ofiarom przemocy domowej było przyjęcie przez Sejm RP ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493).

II. 4 Diagnoza narkomanii

W 2002r Pracownia Badania Rynku i Opinii Publicznej przeprowadziła, na zlecenie Burmistrza Miasta Szczecinek badania pn. „Skala zjawisk oraz zagrożeń zjawiskami patologicznymi w środowisku dzieci, młodzieży oraz wśród osób dorosłych w Szczecinku na przełomie sierpnia i września 2002r.” Badaniami objęto 532 uczniów trzech szczecineckich gimnazjów (G-1, G-2 i G-STO) Z badań przeprowadzonych przez wynika, że narkotyki są wyraźnie obecne w środowisku młodzieży uczącej się w badanych szkołach. Dostępne jest pełne spektrum środków odurzających. 15,8% spośród badanej młodzieży gimnazjalnej proponowano ekstazy, 6,8% kokainę 31% LSD, 4,3% morfinę, 10,7% amfetaminę, 17,9% haszysz, kleje oraz inne halucynogenne specyfiki wziewne 8,1%. Na pytanie kto proponował sięgnięcie po narkotyk 27,6% odpowiedziało, że bliscy koledzy, 15,8% - dalsi znajomi, 20,3% - dealerzy. Aż 31,2% badanych uczniów uważa, że narkotyk jest sposobem na odreagowanie się.

III. CELE PROGRAMU

III. 1 Nadrzędnym celem programu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Cele strategiczne w tym zakresie to:

1. Ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych.

2. Zmiana zachowań i postaw obywateli w sytuacjach związanych z alkoholem.
3. Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie).
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych

III.2 Cel główny programu w zakresie przeciwdziałania narkomanii to ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.

Cele strategiczne w tym zakresie

1. Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używaniu środków psychoaktywnych poprzez organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych i opiekuńczo wychowawczych programów profilaktycznych.
2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.
3. Zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych.
4. Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, rehabilitacji i ograniczania szkód zdrowotnych poprzez rozwój specjalistycznych placówek i programów.
5. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkotyczne pomocy psychospołecznej i prawnej oraz prowadzenie działalności informacyjnej.

IV. Zadania, metody i wskaźniki ich realizacji

IV. 1 Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego.
2. Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych dotyczących sytuacji w rodzinie i miejscu zamieszkania osoby uzależnionej.
3. Wnioskowanie do Sądu Rejonowego w Szczecinku o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.
4. Finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych dla pacjentów uzależnionych od alkoholu prowadzonych w placówkach ambulatoryjnych.
5. Finansowanie udziału w programie terapii poszpitalnej (tzw. *after care*).
6. Finansowanie programów terapeutycznych dla współuzależnionych.
7. Wspieranie podnoszenia kwalifikacji osób prowadzących terapię uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia poprzez dofinansowanie szkolenia terapeutów.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Wspieranie bieżącej działalności świetlic socjoterapeutycznych i innych placówek opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
2. Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z problemem alkoholowym.
3. Dofinansowanie warsztatów dla rodziców, przygotowujących do wychowania dzieci bez przemocy.
4. Zorganizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży w formie obozów socjoterapeutycznych.
5. Wdrażanie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych procedury Niebieskich Kart.
6. Powiadamianie prokuratury w przypadku podejrzenia o popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny

7. Wspieranie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w następujących działaniach:
- zbieranie i przekazywanie informacji na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie,
  - gromadzenie informacji na temat miejsc, osób i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
  - szkolenia dotyczące współpracy instytucji, zwłaszcza związanych z wdrażaniem nowych procedur interwencji wobec przemocy domowej,
  - inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy – organizowanie szkoleń, konferencji itp.
  - planowania pracy krótko i długoterminowej z ofiarami przemocy domowej,
  - opracowanie i realizowanie wśród młodzieży programów edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
  - udostępnienie „Niebieskiego pokoju” – miejsca do bezpiecznych przesłuchań ofiar przemocy domowej (dorosłych i dzieci),
  - udzielanie porad w punkcie konsultacyjnym dla ofiar przemocy,
  - zorganizowanie konferencji lokalnej poświęconej przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

- Finansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób realizujących programy profilaktyczne oraz pracujących z rodzinami z problemem alkoholowym.
- Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktyki dla dzieci i młodzieży.
- Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych i wspieranie rodziców w rozwiązywaniu trudnych problemów.
- Prowadzenie zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.
- Prezentowanie uczniom sztuk teatralnych mających charakter artystycznych wypowiedzi przeciwko patologiom społecznym – uzależnieniom i przemocy.
- Włączenie się w ogólnopolskie i regionalne kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia.
- Informowanie o działaniach podejmowanych na terenie miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Prowadzenie badań pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, zasobów i efektów podejmowanych działań oraz publikowanie wyników tych badań.
- Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków trzeźwego i zdrowego stylu życia, organizowanie miejsc do uprawiania sportu, zabawy i wypoczynku.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

Wspieranie finansowe Stowarzyszenia Klub Abstynenta „Bratek”, którego działalność polega w szczególności na:

- rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych, poprzez działalność promującą trzeźwy styl życia

2. zapewnieniu „azylu trzeźwości”
  3. dzieleniu się świadczeniem w trzeźwieniu i umacnianiu abstynencji.
  4. prowadzeniu punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
- W Klubie Abstynenta „Bratek” znajduje się punkt konsultacyjny prowadzony przez terapeutę uzależnień, jego zadanie jest:
1. nawiązanie życzliwego, nieoceniającego kontaktu z klientem,
  2. informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia odwykowego,
  3. motywowanie do leczenia,
  4. udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu (np. uruchamianie przy punkcie grup wsparcia po zakończonym programie leczenia w placówce odwykowej),
  5. rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosowanego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania,
  6. uruchomienie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej,
  7. posiadanie dobrej orientacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gmin i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną i systemową pomoc dla klientów punktu.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Stałe kontrolowanie za pomocą systemu wizyjnego wybranych rejonów miasta Szczecinka, zakup nagrywarki i ponoszenie kosztów dzierżawy kanałów telekomunikacyjnych.
2. Prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania zakazu reklamy napojów alkoholowych.
3. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
4. Podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego za naruszenie przepisów dotyczących zakazów reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw
5. Umieszczanie na druku zezwolenia pouczenia zawierającego przepisy dotyczące sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
6. Prowadzenie postępowania administracyjnego w związku z naruszeniem warunków sprzedaży określonych w ustawie.

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin,
2. Przeciwdziałanie przemocy domowej, działania na rzecz pomocy dzieciom alkoholików,
3. Rozwijanie świetlic socjoterapeutycznych,
4. Wspieranie działalności stowarzyszeń i klubów abstynenckich.

IV. 2 Przeciwdziałanie narkomanii

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Wsparcie rozwoju placówki z programem leczenia osób uzależnionych od narkotyków oraz ograniczenia szkód zdrowotnych.

2. Edukacja lekarzy i pracowników służby zdrowia (dofinansowanie szkoleń).
3. Wspieranie realizacji zajęć terapeutycznych dla uzależnionej młodzieży i ich rodzin.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Informowanie rodziców dzieci zażywających narkotyki o formach pomocy.
2. Wspieranie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i terapeutycznego.
3. Dofinansowanie działalności punktu konsultacyjnego dla osób eksperymentujących z narkotykami.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktyki dla dzieci i młodzieży.
2. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych i wspieranie rodziców w rozwiązywaniu trudnych problemów.
3. Prowadzenie zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.
4. Wdrażanie pozaszkolnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodziców .
5. Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii.
6. Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych jako element programów psychoprofilaktycznych w szkołach.
7. Prowadzenie programów edukacyjnych, organizowanie konkursów, olimpiad, turniejów, promujących zdrowy styl życia bez nałogów.
8. Organizowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią dla pedagogów szkolnych, wychowawców, i nauczycieli, niezbędnych do prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą.
9. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji służb społecznych poprzez dofinansowanie różnorodnych form kształcenia.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji:
  - programów profilaktyczno -edukacyjno-informacyjnych dla dzieci i młodzieży i ich rodzin, w tym z grup podwyższonego ryzyka;
  - programów profilaktycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin;
  - programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi i uzależnionymi od narkotyków.
2. Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z miejskiego programu zapobiegania narkomanii.

Zadanie 5

Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem używania substancji odurzających,
2. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków odurzających oraz osobom uzależnionym od środków odurzających z wykorzystaniem kontraktu socjalnego.
3. Praca socjalna z rodzinami osób uzależnionych w oparciu o zasady współdziałania i kontrakt socjalny.
4. Poradnictwo rodzinne, prawne i pedagogiczne w zakresie uzależnień prowadzone przez pracowników problemowego zespołu pracy socjalnej ds. osób uzależnionych.
5. Powołanie w strukturach MOPS Klubu Integracji Społecznej jako formy przeciwdziałania zjawisku długotrwałego bezrobocia i marginalizacji społecznej. Podstawą tworzenia Klubu będzie realizowany od kilku lat program „Powrót do aktywności”.

V. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. za posiedzenie komisji – 5% minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2005r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2006r. (Dz. U. Nr 177, poz.1469)
2. za udział w posiedzeniu zespołu ds. osób uzależnionych – 10% minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2005r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2006r. (Dz. U. Nr 177, poz.1469)
3. za pracę wykonaną w ramach kontroli przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych – 10% minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2005r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2006r. (Dz. U. Nr 177, poz.1469).

VI. Wydatki finansowe

Środki finansowe, które otrzymują samorządy gminne za korzystanie przez podmioty gospodarcze z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, powinny w całości zostać wykorzystane na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii. Jednoznacznie określa to art. 18²: „dochody z opłat za wydane na podstawie art. 18 lub 18¹ zezwolenia oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ mogą być wykorzystane jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.”

Środki zaplanowane na realizację *Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Szczecinek na rok 2006* określone są w załączniku nr 13 do Uchwały Budżetowej Miasta Szczecinek na rok 2006.